

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ทะเลมีความสำคัญตั้งแต่มนุषย์รู้จักใช้ทะเล ความสำคัญของทะเลได้เพิ่มมากขึ้นตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เนื่องจากทะเลเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญแก่มวลมนุษย และมนุษย์ได้นำทรัพยากรธรรมชาติในทะเลมาใช้ประโยชน์มากมาย ทั้งในส่วนที่เป็นสิ่งมีชีวิต (Living Resources) ซึ่งได้แก่ทรัพยากรที่ใช้ในการบริโภค เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา รวมทั้งพืชพันธุ์ในทะเล และในส่วนที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต (Non Living Resources) ที่นำมาใช้ประโยชน์เป็นพลังงาน และใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ได้แก่ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ แร่ธาตุต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้นับว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวันของมนุษย์ในปัจจุบันทะเลไม่ได้เป็นเพียงชุมทรัพย์ของประเทศในเรื่องของการเป็นแหล่งอาหาร หรือแหล่งพลังงานเท่านั้น มนุษย์ยังใช้ทะเลเป็นเส้นทางคมนาคม เป็นแหล่งท่องเที่ยว และการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ฯลฯ จากการที่ทะเลมีความสำคัญทางเศรษฐกิจต่อมนุษย์มากขึ้นจึงเป็นเหตุให้แต่ละประเทศที่มีอาณาเขตในทะเลมีความห่วงเห่นและพยายามที่จะรักษาผลประโยชน์ของชาติในทะเลของตนให้มากขึ้น โดยถือว่าทะเลเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการตัดสินใจได้เปรียบ ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การทหาร ตลอดจนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน โลกอยู่ในยุคเศรษฐกิจและการสื่อสารไร้พรมแดน การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้าเป็นไปอย่างรวดเร็วทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ทำให้การคมนาคมขนส่งทางทะเลมีบทบาทและมีความสำคัญต่อการลำเลียงขนส่งทางเรือ เพราะสามารถลำเลียงได้ครั้งละจำนวนมาก อีกทั้งมีความสะดวก ปลอดภัย และประหยัด สำหรับประเทศไทย ใช้ทะเลเป็นเส้นทางในการคมนาคมขนส่งสินค้านำเข้า – ส่งออก ในช่วงปี พ.ศ.2530 – 2539 มีมูลค่าเฉลี่ยประมาณร้อยละ 95 ของปริมาณสินค้าระหว่างประเทศทั้งหมด และมีมูลค่าของสินค้ามากกว่าร้อยละ 75 ของมูลค่าสินค้าที่ขนส่งระหว่างประเทศทั้งหมด (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, อ้างถึงใน กฤติวุฒิ ขำน้อย 2542 : 9)

การที่ประเทศต่าง ๆ ที่มีอาณาเขตทางทะเลรวมทั้งประเทศไทยได้ใช้ทรัพยากรในทะเลกันมากขึ้น อันเนื่องมาจากการมีความต้องการทรัพยากรธรรมชาติในทะเล ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อการอุปโภคและบริโภคทดแทนทรัพยากรธรรมชาติบนบกที่นับวันจะขาดแคลนและร่อยหรอลงไป ทำให้เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย โดยเฉพาะในเรื่อง

การแย่งชิงผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในทะเล เช่น การประมงขยายเขตเศรษฐกิจจำเพาะทางทะเลของบางประเทศเป็น 200 ไมล์ทะเล เพื่อต้องการทรัพยากรในทะเลซึ่งเป็นผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มากที่สุด ซึ่งมีผลทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งเรื่องเขตแดนทางทะเลตามมา เพราะพื้นที่อาณาเขตทางทะเลของแต่ละประเทศประกาศขยายเขตเศรษฐกิจจำเพาะออกไปเป็น 200 ไมล์ทะเลนั้น ทำให้เกิดการทับซ้อนเหลื่อมล้ำกันตามสภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละประเทศ ซึ่งประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีปัญหาเรื่องพื้นที่อาณาเขตทางทะเลที่ทับซ้อนเหลื่อมล้ำกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ในโลก กล่าวคือมีการทับซ้อนเหลื่อมล้ำกับประเทศใกล้เคียงทั้งกัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย และพม่า ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องไปถึงการแย่งชิงผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ที่มีแหล่งก๊าซธรรมชาติและปิโตรเลียม ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานและเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่มีความสำคัญของประเทศ รวมทั้งพื้นที่ทำการประมงในทะเล ปัญหาการอ้างกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ทับซ้อนนี้ทำให้มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และความมั่นคงตามมา รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พยายามแก้ไขปัญหามาโดยตลอด ซึ่งพื้นที่เหลื่อมทับระหว่างไทยกับมาเลเซีย และไทยกับเวียดนามได้รับการแก้ไขทำความเข้าใจความตกลงกันแล้วในระดับหนึ่ง (รายละเอียดข้อตกลงตามภาคผนวก.) แต่พื้นที่เหลื่อมทับระหว่างไทยกับพม่า และไทยกับกัมพูชา ยังไม่สามารถแก้ไขตกลงกันได้ ปัญหาการอ้างสิทธิ์ในเรื่องเขตแดน และผลประโยชน์ในทะเลยังคงมีอยู่ต่อไป และมีการกระทบกระทั่งกันด้วยกำลังของเจ้าหน้าที่ ที่คู่ได้รับผิดชอบในบางครั้ง

ทะเลนอกจากจะมีทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ที่นำมาใช้ในการบริโภค อุปโภค ดังกล่าวแล้ว ปัจจุบันพื้นที่ในทะเลอ่าวไทยยังถูกใช้เป็นที่และเส้นทางในการกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ เช่น การลักลอบค้าและลำเลียงยาเสพติด การลักลอบค้าและลำเลียงน้ำมันเถื่อน การลักลอบนำแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การลักลอบลำเลียงสินค้านิยามิ การลักลอบลำเลียงอาวุธสงครามขึ้นสู่ฝั่ง การกระทำอันเป็นโจรสลัด และการลักลอบทำการประมงของเรือประมงต่างชาติในน่านน้ำไทยเป็นต้น การกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ เหล่านี้ นับว่าเป็นปัญหาที่มีผลกระทบและเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ทั้งด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง นอกจากนี้ทะเลยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถทำรายได้ให้กับประเทศปีละจำนวนมากเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล จะต้องมีการ แนวทาง ในการปฏิบัติที่จะสามารถปกป้อง คุ้มครอง ผลประโยชน์ของชาติทางทะเลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากไม่มีมาตรการในการคุ้มครอง ป้องกันในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ก็จะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของชาติตามมา

กองทัพเรือ เป็นหน่วยงานหลักที่มีภารกิจในการป้องกันประเทศจากภัยคุกคามทางทะเล การคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติของชาติทางทะเล การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติต่างๆ ในทะเล การป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายในทะเล ตามที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือได้รับมอบอำนาจ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในทะเล และกิจอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล โดยในด้านพื้นที่ทะเลอ่าวไทยตอนล่างมี กองเรือภาคที่ 2 กองเรือยุทธการซึ่งมีที่ตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ มีพื้นที่รับผิดชอบตั้งแต่รอยต่อทางทะเลระหว่างจังหวัดชุมพรกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พิกัดที่ ละติจูด 9 องศา 47.5 ลิปดาเหนือ ลองจิจูด 102 องศาตะวันออก) ลงมาถึงจังหวัดนราธิวาส (พิกัดที่ละติจูด 6 องศาเหนือ ลองจิจูด 104 องศา 34 ลิปดา ตะวันออก) ออกไปจนถึงทะเลจีนใต้ที่ไม่ใช่ทะเลอาณาเขตของประเทศอื่น รวมพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมดประมาณ 34,500 ตารางไมล์ ซึ่งในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ โดยเฉพาะแทนผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ซึ่งเป็นแหล่งผลิตพลังงานที่มีความสำคัญเป็นจำนวนหนึ่งร้อยแห่ง จากจำนวนทั้งหมด 154 แห่ง (บริษัทยูโนแคลไทยแลนด์จำกัด, 2548) มีทรัพยากรสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีจำนวนลดน้อยลงไปมากก็ตาม นอกจากนี้ยังมีเส้นทางคมนาคมทางทะเล ที่มีเรือสินค้าผ่านเข้า – ออกในอ่าวไทย แต่ละวันเป็นจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่มีความสำคัญ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศ

ความสำคัญของผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และปัญหาการแย่งชิงผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในทะเล ปัญหาการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ ในทะเลดังกล่าวแล้ว กองทัพเรือ โดยกองเรือภาคที่ 2 ได้ดำเนินการในการจัดกำลังทางเรือ ออกทำการลาดตระเวนเพื่อให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแทนผลิต/ขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและปิโตรเลียมในทะเลอ่าวไทย การคุ้มครองป้องกันช่วยเหลือผู้ประกอบการประมงที่สุจริตในทะเล การตรวจตราควบคุมเส้นทางคมนาคมขนส่งในทะเล การป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายในทะเล รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในทะเล ในพื้นที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง และจัดเครื่องบินหรือเฮลิคอปเตอร์บินลาดตระเวนตรวจการณ์ทางอากาศสนับสนุนการปฏิบัติการทางเรืออย่างน้อยวันละ 1 เที่ยวบิน และเพิ่มเที่ยวบินมากขึ้นตามสถานการณ์หรือตามความจำเป็น ซึ่งการปฏิบัติการดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงข้อเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ความรับผิดชอบที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่กับกำลังทางเรือที่มีอยู่ และใช้ในการลาดตระเวนในแต่ละวัน ตลอดจนงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนในแต่ละปีแล้ว กำลังทางเรือที่ปฏิบัติการในการลาดตระเวนทั้งในอดีตและปัจจุบัน จะไม่สามารถให้การคุ้มครองป้องกันในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในด้านต่าง ๆ หรือดูแลความสงบเรียบร้อยในน่านน้ำอ่าวไทยตอนล่างได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด ทำให้การปฏิบัติ

เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และสิ้นเปลืองงบประมาณ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายสำหรับการบำรุงรักษา ซ่อมแซมอุปกรณ์ ยุทโธปกรณ์ของเรือและอากาศยานที่มีการชำรุดเสียหายหรือเสื่อมสภาพระหว่างการปฏิบัติการกิจในการลาดตระเวน เป็นจำนวนมากในแต่ละปี จึงควรศึกษาหาแนวทางหรือมาตรการที่เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการพัฒนาขีดความสามารถในการคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของชาติ ในทะเล เพื่อให้การปฏิบัติในการคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีผลงานการปฏิบัติเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้สามารถประหยัดพลังงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีราคาสูงและมีแนวโน้มว่าจะมีการปรับราคาสูงขึ้นอีกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เกาะกระ ซึ่งอยู่ในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง เป็นเกาะที่ควรให้ความสนใจที่จะศึกษาความเป็นไปได้ในการที่จะพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์ในการรักษาผลประโยชน์ของชาติในทะเลด้านต่าง ๆ ต่อไป

เกาะกระ เป็นเกาะในทะเลอ่าวไทย ตั้งอยู่ในเขตตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลที่ ละติจูด 8 องศา 23 ลิปดาเหนือ ลองจิจูด 100 องศา 45 ลิปดาตะวันออก ระยะห่างจากชายฝั่งทะเลจากอำเภอปากพนังไปยังเกาะกระ 29 ไมล์ทะเล หรือประมาณ 53 กิโลเมตร ลักษณะเกาะมีความยาวประมาณ 1.1 กิโลเมตร มียอดเขาสูง 162 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีเนื้อที่ทั้งเกาะประมาณ 650 ไร่ กระทรวงมหาดไทยได้ขึ้นทะเบียนให้เป็นของกระทรวงกลาโหม เมื่อ 4 กรกฎาคม 2518 เป็นที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ นศ.1160 แผนผังที่ดินหมายเลข 5223001 (กรมส่งกำลังบำรุงทหารเรือ : 2546) ปัจจุบันอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของกองเรือภาคที่ 2 โดยกองทัพเรือ ได้มอบหมายให้กองเรือภาคที่ 2 เป็นหน่วยปกครองที่ดิน และในปัจจุบันกรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ ได้ใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยได้ใช้เป็นที่ตั้งกระโจมไฟสำหรับเป็นเครื่องหมายในการเดินเรือของนักเดินเรือที่นำเรือเดินทางผ่านเข้า – ออกน่านน้ำอ่าวไทย ส่วนที่เหลือยังเป็นที่ดินว่างเปล่า ไม่มีประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทหารเรือที่รับผิดชอบเฝ้าหรือพักอาศัยอยู่ ทำให้เกาะกระเป็นเสมือนเกาะร้าง ซึ่งสภาพปัญหาของเกาะกระที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบันที่พบได้แก่

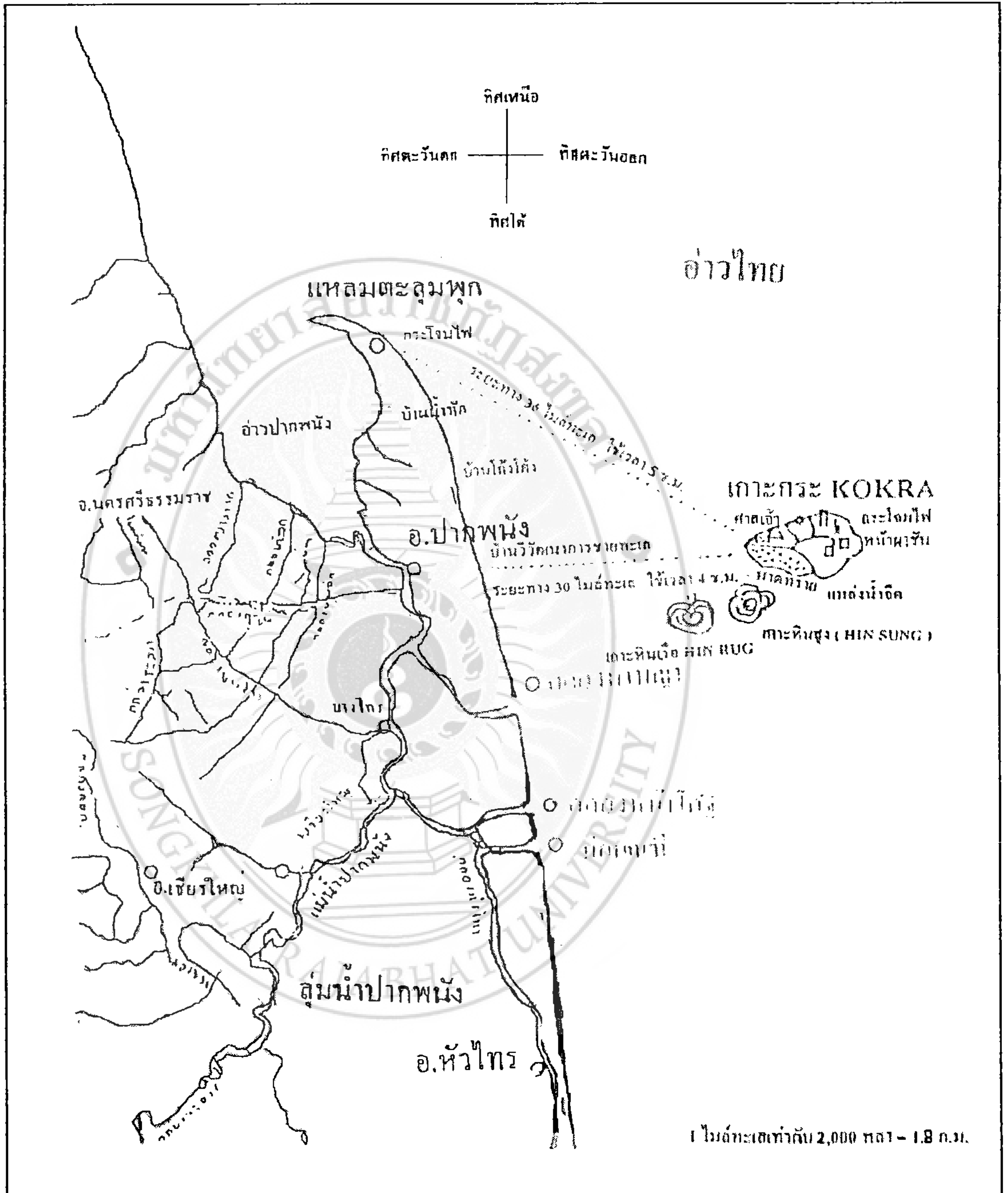
1. มีผู้บุกรุกขึ้นไปแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนเกาะกระ และทำลายทรัพยากรธรรมชาติบริเวณชายฝั่งทะเลรอบเกาะกระอยู่เสมอ เช่น การระเบิดปลา ซึ่งทำให้ปะการังเสียหาย การลักลอบค้ำน้ำขโมยปะการัง ที่มีอยู่โดยรอบบริเวณเกาะกระ
2. มีการลักลอบขโมยไข่เต่าทะเลที่เป็นสัตว์อนุรักษ์ ที่ขึ้นไปวางไข่อยู่เสมอ
3. มีผู้บุกรุกเพื่อเตรียมการใช้ประโยชน์บนเกาะกระ โดยไม่ได้รับอนุญาต
4. มีเรือประมงเวียดนามซึ่งเป็นเรือเบ็ดราวลักลอบเข้ามาทำการประมงซึ่งเป็นผลประโยชน์ของชาติทางทะเลบริเวณเกาะกระ และบริเวณใกล้เคียงอยู่เสมอ

5. มีเรือประมงดัดแปลงเป็นเรือบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง และลักลอบค้ำน้ำมันเชื้อเพลิง ผิดกฎหมาย (น้ำมันเถื่อน) บริเวณเกาะกระอยู่เสมอ

6. นอกจากปัญหาที่ตรวจพบดังกล่าวแล้วยังอาจตั้งสมมติฐานได้อีกว่าพื้นที่บนเกาะกระ อาจถูกใช้เป็นสถานที่ในการกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ เช่น เป็นสถานที่พักยาเสพติด เป็นสถานที่ หลบซ่อนอาวุธสงครามที่นำมาจากประเทศใกล้เคียง หรือเป็นที่หลบซ่อนของผู้กระทำผิดกฎหมาย ที่อาจหลบหนีการปราบปราม จับกุมของเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแล อยู่บนเกาะ

7. เกาะกระยังไม่มียุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรม

สรุปได้ว่า จากสภาพปัญหาของเกาะกระ หากไม่มีการพัฒนาและปล่อยให้เกาะกระ ทิ้งร้างไว้ ก็อาจทำให้มีผู้บุกรุกขึ้นไปแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนเกาะกระ และ ทำลายทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมบริเวณเกาะกระ หรือยึดครองพื้นที่โดยไม่ได้รับอนุญาต และ/หรือ ใช้เกาะกระเป็นสถานที่ในการกระทำผิดกฎหมาย จึงควรที่จะทำการศึกษาวิจัย เพื่อหาแนวทาง และ ความเป็นไปได้ในการพัฒนาศักยภาพเกาะกระด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วในข้างต้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทั้งในด้านการคุ้มครอง รักษาผลประโยชน์ของชาติ ทางทะเล การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณเกาะกระ รวมทั้งความมั่นคงของ ชาติทางทะเล ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด อันนำไปสู่ผลประโยชน์ของประเทศชาติต่อไป

ภาพที่ 1.1 แผนที่แสดงที่ตั้งเกาะกระ อำเภอปากพนังฝั่งตะวันออก จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก, 2548

2. ปัญหาการวิจัย

1. การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของกองทัพเรือ โดยการจัดกำลังทางเรือ และอากาศยานวิลาดตระเวนอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาที่ผ่านมา การปฏิบัติเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับในการปฏิบัติมีจำกัด จึงไม่สามารถจัดกำลังในการปฏิบัติให้ครอบคลุมพื้นที่ นอกจากนี้ยังขาดปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ทั้งด้านการข่าว ด้านการตรวจการณ์ ที่มีประสิทธิภาพ ด้านการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

2. เกาะกระ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตตำบลปากพ่องฝั่งตะวันออก อำเภอปากพ่อง จังหวัด นครศรีธรรมราช และอยู่ในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง ปัจจุบันพบว่ายังไม่มีการใช้ประโยชน์ใด ๆ นอกจากใช้เป็นที่ตั้งกระโจมไฟของกรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ และปัจจุบันยังไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแล ไม่มีแผนหรือยุทธศาสตร์การดำเนินการในการพัฒนา เพื่อใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน ขาดการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติบริเวณเกาะอย่างเป็นระบบ และแบบแผน รวมทั้งขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยราชการทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการพัฒนาเกาะกระ เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ จึงมีผู้ฉวยโอกาสบุกรุกขึ้นไปแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบนเกาะกระ และทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมบริเวณเกาะกระ โดยเฉพาะปะการังและเต่าทะเล รวมทั้งอาจมีการใช้ เกาะกระเป็นสถานที่ในการกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ ถ้าหากปล่อยทิ้งร้างไว้ต่อไป ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจะต้องถูกทำลายลงเรื่อย ๆ ซึ่งจะเป็นผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม

3. จะหาแนวทางหรือมาตรการใดที่จะสามารถพัฒนา และเพิ่มขีดความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง ให้มีประสิทธิภาพอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันทางกายภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของเกาะกระ ตลอดจนสภาพปัญหาการใช้เกาะกระในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

2. เพื่อวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค และสาเหตุของปัญหาในการพัฒนาเกาะกระ และการพัฒนา ขีดความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

3. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรภาครัฐ และภาคประชาชนในการมีส่วนร่วมต่อการพัฒนา เกาะกระ

4. เพื่อสังเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกาะกระ ในการเพิ่มขีดความสามารถในการรักษา ผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

5. เสนอแนะยุทธศาสตร์การพัฒนาเกาะกระ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางการปฏิบัติในการเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ ในการคุ้มครองป้องกันและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล การช่วยเหลือผู้ประสบภัยในทะเล ในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประหยัดงบประมาณของทางราชการได้ในระยะยาว
2. เป็นยุทธศาสตร์การป้องกัน มีให้มีกระทู้ผิดกฎหมายต่าง ๆ ในทะเลบริเวณพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติทางทะเล รวมทั้งจะสามารถดูแลรักษาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศน์ทางทะเลบริเวณเกาะกระให้คงสภาพเดิมไว้ได้ตลอดไป
3. เป็นการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการพื้นที่เกาะกระ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีคุณค่า และมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ รวมทั้งเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐที่ยังไม่ได้ทำประโยชน์

5. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เพื่อสร้างและเสนอแนะยุทธศาสตร์ที่เป็นไปได้ในการพัฒนาเกาะกระ ตำบลปากพ่องฝั่งตะวันออก อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่างเท่านั้น

6. นิยามศัพท์

1. การพัฒนา หมายถึง การสร้างความเจริญซึ่งเป็นผลผลิต (Output) โดยใช้ปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) ที่ก่อให้เกิดผลผลิตนั้น
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง วิธีการหรือแผนการอันชาญฉลาดที่จะบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานพัฒนา โดยที่ความชาญฉลาดนั้นพิจารณาได้ในหลายแง่มุม เช่น การที่มีหลักวิชาการรองรับแผนการหรือวิธีการนั้น ๆ การที่มีความสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นนั้น ๆ การที่เป็นแผนการ

หรือวิธีการล่าหน้า ไม่มีผู้ใดล่วงรู้มาก่อน และกรณีที่เมื่อปฏิบัติตามแผนการหรือวิธีการนั้นจะได้ผลดี ในที่นี้หมายถึงยุทธศาสตร์การพัฒนาเกาะกระ

3. การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล หมายถึง การคุ้มครองเรือประมง การคุ้มครองแท่นขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ การคุ้มครองแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ การจับกุมหรือปลักค้นเรือประมงต่างชาติ ที่ลักลอบเข้าทำการประมงในเขตน่านน้ำประเทศไทย การป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเหตุการณ์อื่น ๆ

4. การเพิ่มขีดความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล หมายถึง การพัฒนาระดับความสามารถที่มีอยู่ ให้มีระดับความสามารถการปฏิบัติที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

5. พื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง หมายถึง พื้นที่ทางทะเลตั้งแต่ชายฝั่งทะเลจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ละติจูด 9 องศา 47.5 ลิปดาเหนือ ออกไปจนถึงลองจิจูด 102 องศาตะวันออก ลงมาจนถึงชายฝั่งทะเลจังหวัดนราธิวาส ที่ละติจูด 6 องศาเหนือ ออกไปจนถึงลองจิจูด 104 องศา 35 ลิปดาตะวันออก และ ออกไปจนถึงทะเลจีนใต้ที่ไม่ใช่ทะเลอาณาเขตของประเทศอื่น

6. พื้นที่ผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ประกอบด้วยพื้นที่ชายฝั่งทะเล น่านน้ำภายในทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง เขตไหล่ทวีป เขตเศรษฐกิจจำเพาะ น่านน้ำสากล พื้นที่นอกน่านน้ำที่มีสิทธิทำประมง พื้นที่รับผิดชอบในการค้นหาและกู้ภัยทางทะเล และเส้นทางคมนาคมกับประเทศคู่ค้าสำคัญ ตามที่กฎหมายระหว่างประเทศรับรองการใช้อำนาจอธิปไตยทางทะเล สิทธิอธิปไตยทางทะเล เขตอำนาจ และการมีสิทธิและหน้าที่ไว้ตามกรณี

7. น่านน้ำภายใน (Internal Waters) หมายถึง น่านน้ำทั้งหมดที่อยู่ถัดจากทะเลอาณาเขตเข้ามาทางผืนดิน แม่น้ำลำคลอง ซึ่งอยู่ในอาณาเขตของประเทศและแม่น้ำลำคลองที่ส่วนหนึ่งเป็นอาณาเขตของประเทศ รัฐชายฝั่งมีอำนาจอธิปไตยสมบูรณ์เช่นเดียวกับบนแผ่นดิน

8. ทะเลอาณาเขต (Territorial Seas) หมายถึง น่านน้ำชายฝั่งทะเลของประเทศซึ่งวัดจากเส้นฐานปกติ (Normal Base Line) หรือเส้นฐานตรง (Straight Base Line) แล้วแต่กรณี มีความกว้างออกไปในทะเลได้ไม่เกิน 12 ไมล์ทะเล จากเส้นฐาน (Base Line) ดินแดนภายใต้อธิปไตยของรัฐ ในส่วนที่เป็นทะเลนั้นเราเรียกว่า ทะเลอาณาเขต รัฐชายฝั่งมีอำนาจอธิปไตยเหนืออาณาเขตและขยายไปถึงห้วงอากาศเหนือทะเลอาณาเขตตลอดจนพื้นดินใต้ท้องทะเล และพื้นดินใต้ท้องทะเลอาณาเขต เรือต่างชาติมีสิทธิจะเดินเรือ “ผ่านโดยสุจริต” (Innocent Passage) และเรือใต้น้ำจะต้องปรากฏบนผิวน้ำ และแสดงธงของตน

9. เขตต่อเนื่อง (Continuous Zone) หมายถึง น่านน้ำส่วนที่ต่อเนื่องมาจากทะเลอาณาเขตของรัฐชายฝั่งซึ่งอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 มาตรา 33 (2) กำหนด

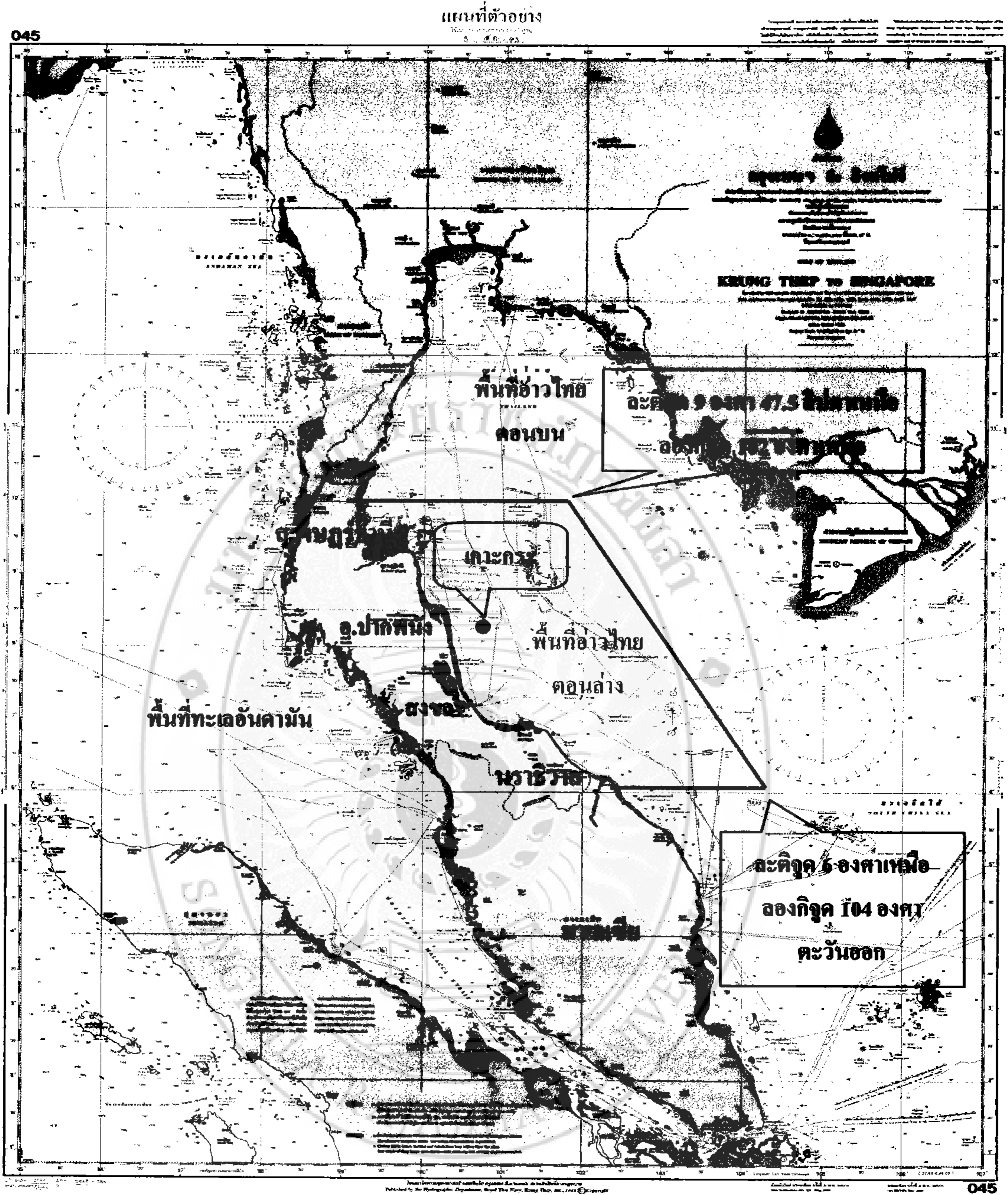
ความกว้างของเขตต่อเนื่องไว้ว่า มีความกว้างไม่เกิน 24 ไมล์ทะเล โดยวัดจากเส้นฐานซึ่งใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขต ดังนั้น หากรัฐชายฝั่งมีความกว้างทะเลอาณาเขตแล้ว 12 ไมล์ทะเล ก็จะมีเขตต่อเนื่องออกไปได้ 12 ไมล์ทะเล

10. เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (The Exclusive Economic Zone :EEZ) หมายถึง น่านน้ำส่วนที่ต่อออกไปจากทะเลอาณาเขต โดยวัดจากเส้นฐานที่ใช้วัดทะเลอาณาเขตออกไปเป็นระยะทางไม่เกิน 200 ไมล์ทะเล ดังนั้นหากรัฐดังกล่าวมีความกว้างของทะเลอาณาเขตอยู่แล้ว 12 ไมล์ ขอบเขตของเขตเศรษฐกิจจำเพาะจึงมีความกว้างไม่เกิน 188 ไมล์ ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะรัฐชายฝั่งไม่มีอำนาจอธิปไตยเหนือเขตดังกล่าว เพียงแต่มีสิทธิอธิปไตยเพื่อความมุ่งประสงค์จะสำรวจและแสวงหาประโยชน์ สงวน และดำเนินการกับทรัพยากรทุกชนิด ไม่ว่าจะมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตที่อยู่ในบริเวณท้องน้ำ พื้นดินใต้ท้องทะเลและดินใต้ผิวน้ำ รวมทั้งกิจกรรมอื่นในการสำรวจและการแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจในเขตดังกล่าวเท่านั้น เป็นต้นว่าการผลิตพลังงานจากน้ำ กระแสน้ำ และกระแสลม ทุกรัฐย่อมมีสิทธิในการเดินเรือโดยไม่ทำการประมง และการบินผ่านเหนือน่านน้ำส่วนนี้ เพราะทะเลบริเวณนี้เป็นทะเลหลวงที่ตกอยู่ใต้สิทธิพิเศษของรัฐชายฝั่งเท่านั้น เขตเศรษฐกิจจำเพาะไม่ใช่ดินแดนอาณาเขตหรือทำให้ทะเลบริเวณส่วนนี้เป็นทะเลอาณาเขต ดังนั้นรัฐทุกรัฐย่อมมีเสรีภาพดังเช่นในทะเลหลวง

11. ไหล่ทวีป (Continental Shelf) หมายถึง พื้นดินใต้ทะเลที่ลาดออกไปจากชายฝั่งต่อออกไปจากขอบเขตของทะเลอาณาเขต มีความกว้างไม่เกิน 200 ไมล์ทะเล วัดจากเส้นฐานซึ่งใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขต

12. ทะเลหลวง (High Seas) คือ เขตทะเลที่ไม่อยู่ภายใต้อธิปไตยของรัฐใด รัฐทุกรัฐ ไม่ว่าจะเป็นรัฐชายฝั่งหรือรัฐที่ไม่มีชายฝั่งก็มีสิทธิใช้ทะเลหลวงได้ ทะเลหลวงย่อมเป็นทางสามัญของทุกๆ รัฐในโลก บรรดาเรือของรัฐทั้งหลายย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันทุกลำในอันที่จะใช้ทะเลหลวง

13. ไมล์ทะเล (Nautical Mile) เท่ากับ 1,852 เมตร [องค์การอุทกศาสตร์สากล (International Hydrographic Organization :IHO) ประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ.1929]

ภาพที่ 1.2 แผนที่แสดงพื้นที่อ่าวไทยตอนล่างและที่ตั้งเกาะกระ
ที่มา : กองเรือภาคที่ 2, 2548